

§ 13**Objekt- och anhörganställningar inom ledsagar- och
avlösarservice****En modell för att begränsa möjligheterna till att ha anhöriga
som anställda**

Dnr 3.1.1-192/2019

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner modell för att begränsa möjligheterna till att ha anhöriga som anställda inom ledsagar- och avlösarservice.
2. Socialnämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige

Ärendet

Socialnämnden gav 2018 förvaltningen i uppdrag att i samarbete med stadsdelsförvaltningarna ta fram en modell för att begränsa möjligheterna till att ha anhörig- och objektanställningar, speciellt anhöriga som anställda, inom ledsagarservice och ledsagning samt avlösarservice och avlösning. Modellen syftar till att kvalitetssäkra insatserna ledsagning och avlösning och förutsättningar för att insatserna utförs på ett rättssäkert sätt. Brukarperspektivet beaktas genom att den enskildes synpunkter tydligare kan fångas upp och krav på kompetens i utförandet säkerställer att syftet med insatsen uppnås. Förvaltningen föreslår införande av en modell där anställning av anhörig endast ska godkännas om synnerliga skäl föreligger. Synnerliga skäl föreligger om den enskildes behov svårigen kan tillgodoses på annat sätt än genom anhörganställning på grund av exempelvis:

- att det krävs ingående kunskaper för att säkerställa att stödet ska kunna ges tryggt och säkert,
- att en medicinsk utredning visar på att brukaren har svårigheter med att ta in nya personal.

Förvaltningen föreslår inga begränsningar gällande objektanställningar, det vill säga vid de situationer då den objektanställda inte är anhörig. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens förslag till modell.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 7 augusti 2019.

Beslutsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Ole-Jörgen Persson m.fl. (M), Mariana Duarte Moreira (MP), Banar Sabet (C), Michaela Hollis (KD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl.(V), ledamoten Karin Gustafsson m.fl.(S) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström, ledamoten Jackie Nylander båda (V), ledamoten Karin Gustafsson, tjänstgörande ersättarna Mohamed Nuur Bashir Abdi, Lena Josefsson alla (S) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Vi föreslår att socialnämnden beslutar följande:

- Förvaltningens förslag till beslut godkänns med följande tillägg
- Att modellen för att begränsa anhörganställningar även införs inom ledsagning och avlösning för objektsanställningar

Den rödgrönrosa majoriteten gav förvaltningen i uppdrag att utreda frågan om anhörig- och objektsanställningar inom avlösning och ledsagning förra mandatperioden vilket gjordes. Utredningen visade att det finns flera nackdelar med dessa typer av anställningar såsom försvårad insyn och uppföljning samt den beroendeställning som brukaren kan ha gentemot en anhörig som vårdare. Anhörig- och objektsanställningar visade sig finnas framförallt hos privata utförare men även hos stadsdelarna och då framförallt i ytterstaden Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.

Modellen som nu är framtagen för att begränsa anhörganställningar är rätt väg att gå. Dels för brukarens möjlighet till ett självständigt liv och för att bryta isolering samt för personalen inom LSS vars yrke behöver uppgraderas och statusen höjas genom att samma krav ställs på alla som anställs. Det kommer dock finnas möjlighet framöver att frångå regeln vid särskilda fall vilket beslutas av enhetschef på beställarenhet.

Dock föreslås inga begränsningar gällande objektsanställningar förutom om den anställde är anhörig. En del problem med objektsanställningar kvarstår oavsett om den anställde inte är

anhörig d.v.s. bristen på insyn, svårigheter vid uppföljning och att den anställde inte har kollegor eller samma möjlighet till arbetsledning. Vi vill därför att en begränsning även infördes generellt för objektsanställningar på liknande sätt som anhöriganställningar.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i förslag till beslut och reservation från (V),(S).